

ЗВІТ

про базове відстеження результативності регуляторного акта – постанови Правління Національного банку України від 02 грудня 2021 року № 128 “Про затвердження Положення про порядок нагляду на консолідованій основі за небанківськими фінансовими групами”

Назва виконавця заходів з відстеження

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюється відповідно до статті 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Виконавець заходів з відстеження – Національний банк України (Департамент методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ).

Цілі прийняття акта

Постанову Правління Національного банку України від 02 грудня 2021 року № 128 “Про затвердження Положення про порядок нагляду на консолідованій основі за небанківськими фінансовими групами” (далі – регуляторний акт) прийнято з метою встановлення Національним банком України (далі – Національний банк) регуляторних вимог до порядку визнання, здійснення нагляду та припинення визнання Національним банком небанківських фінансових груп, переважна діяльність в яких здійснюється фінансовими установами, нагляд за якими здійснює Національний банк.

Строк виконання заходів з відстеження

Базове відстеження результативності регуляторного акта розпочато 08 листопада 2022 року та закінчено 15 листопада 2022 року.

Тип відстеження

Базове відстеження.

Методи одержання результатів відстеження

Аналіз показників результативності регуляторного акта з використанням статистичних даних.

Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

Відстеження результативності регуляторного акта проводилося на підставі набутого практичного досвіду Національного банку та небанківських фінансових установ – учасників ринку небанківських фінансових послуг, відповідальних осіб небанківських фінансових груп, переважна діяльність в яких здійснюється небанківськими фінансовими установами, регулювання і нагляд за якими здійснює Національний банк, та інших суб’єктів, на яких поширюється дія регуляторного акта щодо застосування норм регуляторного

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0008/106730

від 11.12.2022 13:41

акта, з урахуванням статистичних даних щодо кількості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія регуляторного акта, визнаних Національним банком небанківських фінансових груп та результатів нагляду на консолідованій основі, а також дій, вжитих відповідальними особами небанківських фінансових груп на виконання вимог регуляторного акта. Також ураховано результати аналізу звернень, запитів, пропозицій, наданих Національному банку учасниками ринку небанківських фінансових послуг.

Кількісні та якісні значення показників результативності акта

1. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія регуляторного акта (таблиця 1).

Відповідно до вимог законодавства України, зокрема Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” (далі – Закон про фінансові послуги), небанківська фінансова група – це група юридичних осіб, які мають спільного контролера (крім банку), що складається з двох або більше фінансових установ, в якій небанківська фінансова установа (небанківські фінансові установи) здійснює переважну діяльність.

Водночас відповідно до пункту 4 розділу I регуляторного акта вимоги регуляторного акта поширюються на юридичних та фізичних осіб, які мають намір стати контролерами небанківських фінансових груп, контролерів, учасників небанківських фінансових груп, включаючи відповідальних осіб.

Інформація щодо кількості небанківських фінансових установ, регулювання і нагляд за якими здійснював Національний банк у 2021–2022 роках, наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Небанківські фінансові установи	Кількість небанківських фінансових установ	
	станом на 01.12.2021	станом на 01.11.2022
1	2	3
страхові компанії	156	137
кредитні спілки	282	173
ломбарди	269	190
лізингові компанії	140	104
інші фінансові установи	946	839

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0008/106730

від 11.12.2022 13:41

2. Кількість визнаних Національним банком небанківських фінансових груп, переважна діяльність в яких здійснюється фінансовими установами, нагляд за якими здійснює Національний банк.

Протягом періоду дії регуляторного акта Національний банк визнав 2 небанківські фінансові групи, припинив визнання 2 небанківських фінансових груп. Станом на 01.11.2022 нагляд на консолідованій основі Національний банк здійснював за 23 небанківськими фінансовими групами.

Склад учасників зазначених небанківських фінансових груп наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Учасники небанківських фінансових груп станом на 01.11.2022	Кількість
1	2
Усього, з них:	
страховики	19
фінансові установи, регулювання і нагляд за якими здійснює Національний банк	27
компанії з надання допоміжних послуг	8
фінансові установи, регулювання і нагляд за якими здійснює НКЦПФР ¹	8

3. Кошти і час, що могли бути витрачені суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог регуляторного акта.

Регуляторний акт визначає вимоги щодо подання до Національного банку інформації та/або документів відповідальними особами небанківських фінансових груп, контролерами або особами, які мають намір стати контролерами небанківських фінансових груп.

Дані про подання відповідальними особами, учасниками, контролерами небанківських фінансових груп або особами, які мають намір стати контролерами, до Національного банку інформації відповідно до вимог регуляторного акта за період з 08.12.2021 до 01.11.2022, наведені у таблиці 3.

Вбачається, що можливі витрати таких осіб у зв'язку із виконанням вимог регуляторного акта щодо надання Національному банку інформації та/або документів здійснювались в межах кошторисів витрат на господарську діяльність.

¹ НКЦПФР - Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

Подання інформації Національному банку

	Кількість фактів подання			
	НБФГ	відповідальними особами	учасниками НБФГ	контролерами НБФГ/особами, які мають намір стати контролерами
Інформація/документи, подані в рамках процедури ідентифікації небанківської фінансової групи	0	0	0	0
Інформація/документи, подані для погодження відповідальної особи	1	1	3	1
Консолідована/ субконсолідована звітність	18	18	52	18
Інформація щодо деталізації окремих суттєвих статей консолідованої звітності	18	18	52	18
Відомості щодо структури власності, структури управління та організаційної структури	0	0	0	0
Інформація/документи за запитом Національного банку	1	1	4	2

4. Кількість небанківських фінансових груп, під час здійснення нагляду за якими зафіксовані факти порушення вимог Закону про фінансові послуги, нормативно-правових актів Національного банку з питань нагляду на консолідованій основі за небанківськими фінансовими групами.

За період з 08.12.2021 до 01.11.2022 під час здійснення нагляду за небанківськими фінансовими групами факти порушення вимог Закону про фінансові послуги та нормативно-правових актів Національного банку з питань

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0008/106730

від 11.12.2022 13:41

нагляду на консолідованій основі за небанківськими фінансовими групами зафіксовані не були.

5. Кількість заходів впливу, застосованих за результатами нагляду на консолідованій та субконсолідованій основі.

За період з 08.12.2021 до 01.11.2022 за результатами нагляду на консолідованій та субконсолідованій основі заходи впливу до небанківських фінансових груп, відповідальних осіб Національний банк не застосовував.

Оцінка результатів реалізації акта та ступеня досягнення визначених цілей

У статті 16¹ Закону про фінансові послуги визначені вимоги до небанківської фінансової групи, її підгруп, які орган, який здійснює державне регулювання відповідного ринку фінансових послуг, з метою здійснення нагляду на консолідованій та субконсолідованій основі має право встановлювати у своїх нормативно-правових актах. Отже, прийняттям регуляторного акта забезпечено дотримання норм Закону про фінансові послуги.

Зокрема, прийняття регуляторного акта дало змогу чітко регламентувати низку питань, що визначають порядок нагляду на консолідованій основі за небанківськими фінансовими групами, а саме:

порядок ідентифікації, визнання та припинення визнання небанківських фінансових груп;

встановлення критеріїв визначення підгруп у межах небанківської фінансової групи;

визначення обов'язків контролера, відповідальної особи небанківської фінансової групи та порядок її погодження Національним банком;

визначення ознак, що можуть свідчити про наявність контролю між фінансовими установами, установами, що надають їм допоміжні послуги або про наявність у зазначених осіб спільного контролера, а також визначення умов, за яких зазначені ознаки застосовуються;

встановлення вимог щодо достатності регулятивного капіталу небанківської фінансової групи та щодо внутрішньогрупових операцій і операцій з особами, які є пов'язаними з небанківською фінансовою групою;

визначення особливостей складання та подання звітності небанківськими фінансовими групами, за якими здійснює нагляд Національний банк.

За результатами оцінки реалізації регуляторного акта можна виокремити такі позитивні наслідки його дії для суб'єктів, на яких поширюється дія регуляторного акта:

1) обмежено ризики, на які наражається фінансова установа внаслідок участі у фінансовій групі, шляхом регулювання, моніторингу та контролю ризиків фінансової групи;

2) забезпечено чіткий, прозорий механізм ідентифікації, визнання та

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0008/106730

від 11.12.2022 13:41

припинення визнання небанківської фінансової групи;

3) унормовано та визначено послідовність дій осіб, що мають намір стати контролером небанківської фінансової групи, контролерів, учасників групи, у тому числі відповідальної особи небанківської групи в межах здійснення Національним банком нагляду на консолідованій та субконсолідованій основі;

4) визначено перелік інформації, формат та порядок її подання під час визнання небанківської фінансової групи, погодження відповідальної особи групи, надання інформації щодо змін структури власності та видів діяльності учасників групи, здійснення нагляду на консолідованій та субконсолідованій основі.

Протягом дії регуляторного акта негативних відгуків щодо рівня його підготовки від учасників ринку небанківських фінансових послуг не надходило. Результати реалізації регуляторного акта та ступінь досягнення визначених цілей загалом оцінюються позитивно. Подальший висновок щодо оцінки результативності дії регуляторного акта буде зроблено за результатами повторного відстеження, яке здійснюватиметься відповідно до Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Голова
Національного банку України

Андрій ПИШНИЙ

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до: 08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0008/106730

від 11.12.2022 13:41